

PATVIRTINTA

Gargždų „Kranto“ pagrindinės  
mokyklos direktoriaus 2020 m.

vasario 13 d. įsakymu Nr. VI-367

## GARGŽDŲ „KRANTO“ PAGRINDINĖS MOKYKLOS PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKA

Vertinant pradinių klasių mokinius vadovaujamosi UPC parengtomis „Pradinių klasių mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo metodinėmis rekomendacijomis“ bei Bendrojoje programoje (2008) pateiktais atskirų dalykų Mokinių pasiekimų bei Pasiekimų lygių požymių aprašais ([http://portalas.emokykla.lt/bup/Puslapiai/pradinis\\_ugdymas\\_bendras.aspx](http://portalas.emokykla.lt/bup/Puslapiai/pradinis_ugdymas_bendras.aspx)

<http://www.upc.smm.lt/ugdymas/pradinis/vertinimas/>)

### **Vartojamos sąvokos:**

*Vertinimas* – nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas.

*Įvertinimas* – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

*Įsivertinimas* – paties mokinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus.

*Vertinimo informacija* – įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie mokinio mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas).

*Individualios pažangos (idiografinis) vertinimas* – vertinimo principas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniaisiais stebima ir vertinama daroma pažanga.

*Diagnostinis vertinimas* – vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus.

*Formuojamasis vertinimas* – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuris padeda numatyti mokymosi perspektyvą, pastiprinti daromą pažangą, skatina mokinius mokytiis analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti.

*Apibendrinamasis vertinimas* – vertinimas, naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programios pabaigoje.

*Norminis vertinimas* – vertinimas, kuris sudaro galimybes palyginti mokinių pasiekimus.

*Kriterinis vertinimas* – vertinimas, kurio pagrindas – tam tikri kriterijai (pavyzdžiui, standartai), su kuriais lyginami mokinio pasiekimai.

## VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Pagrindiniai *vertinimo tikslai*:

- padėti mokiniui mokytis;
- padėti mokiniui bręsti kaip asmenybei;
- pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą, remiantis apibendrinta vertinimo informacija;

- nustatyti mokytojo, mokyklos darbo sėkmę ir priimti pagrįstus sprendimus.

*Vertinimo uždaviniai*:

- padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įsivertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus;
- padėti mokytojui įžvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;

- suteikti tėvams (globėjams) informaciją apie vaiko mokymąsi, stiprinti vaiko, tėvų (globėjų) ir mokyklos ryšius;
- planuoti ugdymo turinį ir procesą, suteikti mokinių poreikius atliepančią pagalbą.

### VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

*Vertinimo nuostatos.* Vertinimas grindžiamas amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais.

Vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios ir supratimas, bendrieji ir dalyko gebėjimai, pastangos, asmeninė pažanga.

*Vertinimo principai:*

- Vertinimo sistema – tai mokyklos tikslų ir vertybių sistema.
- Vertinimas atspindi mokytojo ir mokinio bendro darbo rezultata.
- Pozityvumas ir konstruktyvumas (vertinama tai, ką mokinys jau išmoko, nurodomos spragos ir padedama jas ištaisyti).
- Atvirumas ir skaidrumas (su mokiniais tariamasi dėl įvertinimo (vertinimo) formų, aiškūs vertinimo kriterijai).
- Objektyvumas ir veiksmingumas (siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi išsilavinimo standartais; vertinimas pritaikomas pagal mokinių poreikius ir galias, pasiekimus ir daromą pažangą).
- Informatyvumas (vertinimo informacija savalaikė, aiški, išsami, nurodoma tai, ką mokinys jau išmoko, kur yra spragos).

**Vertinimo proceso dalyviai ir jų vaidmuo vertinime.**

*Mokiniai.* Žino kiekvieno dalyko vertinimo normas ir kriterijus. Mokytojo padedami mokosi vertinti ir įsivertinti savo pažangą bei pasiekimus.

*Mokytojas.* Kuria mokinių pažangos bei pasiekimų vertinimo sistemą ir su ja supažindina mokinius. Planuoja ir atlieka pažangos ir pasiekimų vertinimą. Analizuoja ir koreguoja ugdymo turinį.

*Mokinių tėvai.* Gauna aiškia, savalaikę informaciją apie savo vaiko mokymąsi, pažangą bei pasiekimus. Kartu su mokytoju bei mokiniu dalyvauja pažangos pokyčiuose.

**Vertinimo būdai** (pagal vertinimo ir įvertinimo pobūdį).

*Formalusis vertinimas* – vertinimas, kai skiriamos tam tikros užduotys, numatomas joms atlikti reikalingas laikas, užduotys įvertinamos formaliais kriterijais, įvertinimas fiksuojamas.

*Neformalusis vertinimas* – vertinimas, kuris vyksta nuolat: stebint, susidarant nuomonę, kalbant, diskutuojant. Įvertinimas neužrašomas arba fiksuojamas mokytojo pasirinkta forma (įvairiais ženklais).

*Kaupiamasis vertinimas* – informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas.

**Vertinimas ugdant vyksta atliekant formuojamąjį ir diagnostinį vertinimą, todėl yra išskiriami pagrindiniai aspektai:**

- Mokytojas su mokiniu išsiaiškina mokymosi uždavinius ir vertinimo kriterijus. Vertinama tai, kas yra numatyta uždaviniuose.
- Mokytojas pozityviai skatina mokymosi motyvaciją – kelia mokinių pasitikėjimą savo jėgomis ir norą siekti daugiau nurodydamas, kas pavyko, pagrįstai pagirdamas.
- Mokytojas su mokiniais, numatydamas tolesnio mokymo ir mokymosi uždavinius, remiasi mokinio ar mokinių grupės pasiekimais, polinkiais, interesais, poreikiais.
- Mokytojas parenka veiksmingas užduotis, naudoja įvairius mokymo(-si) metodus ir strategijas, kad mokinys patirtų sėkmę.
- Darbas grupėmis.

*Vertinimo kriterijai:*

- gebėjimas dirbti grupėje / komandoje;
- atlikta konkreti užduotis;
- pristatymas savo darbo;
- diskusija (nagrinėjimas grupės klausimas);
- etikos taisyklių laikymasis;
- klausimų teikimas kitoms grupėms.

*Pastaba.* Mokytojas nuolat stebi dirbančią grupę.

Lietuvių kalbos, užsienio kalbos, matematikos pasaulio pažinimo, dailės ir technologijų, muzikos, fizinio ugdymo, šokio mokinių žinios bei gebėjimai lyginami su Išsilavinimo standartais ir įvertinami simboliais spalvomis.

Dorinis ugdymas, dailė ir technologijos, muzika, fizinis ugdymas vertinama simboliais spalvomis kreipiant dėmesį į mokinio pastangas, pasiruošimą pamokai, norą aktyviai dalyvauti, atliktų darbų tvarkingumą, išbaigtumą.

**Mėlyna** spalva - Žinios išsamios ir sistemingos: mokinys supranta ir tiksliai vartoja sąvokas, paaiškina visuotinai priimtus susitarimus ir taisykles, sistemingai jų laikosi. Visada turi reikiamas priemones, noriai ir rūpestingai atlieka užduotis, atidžiai klausosi, dalyvauja klasės aptarimuose, dirba grupėje.

**Žalia** spalva – Žinios suprantos ir taikomos: mokinys supranta ir daugeliu atvejų tinkamai vartoja sąvokas, paaiškina visuotinai priimtus susitarimus ir taisykles, daugeliu atvejų jų laikosi. Visada turi reikiamas priemones, noriai ir rūpestingai atlieka užduotis, atidžiai klausosi, dalyvauja klasės aptarimuose, dirba grupėje.

**Geltona** spalva – Žinios ir supratimas – paviršutiniški, fragmentiški: mokinys atgamina įsimintą informaciją, atpažįsta kai kurias sąvokas, priimtus susitarimus ir taisykles, tačiau dar negeba adekvačiai vartoti sąvokų, nuosekliai laikytis susitarimų ir taisyklių. Dažniausiai turi reikiamas priemones, noriai, bet ne visada tinkamai ir iki galo atlieka užduotis, dažniausiai klausosi atidžiai, dalyvauja klasės aptarimuose, dirba grupėje.

**Raudona** spalva – Mokinys negeba atgaminti informacijos, dar negeba adekvačiai vartoti sąvokų, nuosekliai laikytis susitarimų ir taisyklių. Kartais turi reikiamas priemones, tačiau užduotis atlieka nerūpestingai, dažniausiai neatlieka, retai klausosi dėmesingai, beveik nedalyvauja klasės aptarimuose, negeba dirbti grupėje ir pan.

Specialiųjų poreikių mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami vadovaujantis PPT išvadomis ir rekomendacijomis.

#### **I-IV klasėse mokytojai tikrina ir ištaiso:**

##### *I-osiose klasėse*

- Tikrinamas naujai išmoktų raidžių rašymas (eilutėje pažymima keletas taisyklingiausiai parašytų raidžių), skaitmenų taisyklingas rašymas.
- Taisomas netaisyklingas raidžių jungimas;
- Patikrinamuosiuose rašto darbuose ištaisomos visos klaidos.
- Rekomenduojame pirmoje klasėje taisyti visus mokinio rašto darbus (sąsiuvinius, pratybų sąsiuvinius).

##### *II-osiose klasėse*

- Tikrinami ir įvertinami visi kontroliniai darbai (testai, diktantai, matematikos kontroliniai);
- Temai skirtuose pratybų sąsiuvinio puslapiuose tikrinama bent *viena* mokytojo pasirinkta užduotis;
- Sąsiuvinyje tikrinamos užduotys, leidžiančios įvertinti mokinių išmokimą ir suvokimą;
- Tikrinamos savarankiškai atliktos užduotys;
- Tikrinami 1-2 kūrybiniai darbai per mėnesį.

*III-IV –osiose klasėse*

- Tikrinami ir įvertinami visi kontroliniai darbai (testai, diktantai, matematikos kontroliniai);
- Pratybų sąsiuvinuose tikrinamos mokytojos pasirinktos užduotys;
- Sąsiuvinuose tikrinamas vienas savarankiškas darbas per savaitę;
- Tikrinami 1-2 kūrybiniai darbai per mėnesį, vertinama minčių raiška, rašybos ir skyrybos klaidos.
- Namų darbai tikrinami klasės mokytojos pasirinktais būdais.

**Tikrinant matematikos kontrolinį darbą, testus, lietuvių kalbos darbus:**

Tikrinant darbus I–II klasėje mokytojas ištaiso visas klaidas (ir matematikos, ir lietuvių kalbos).

- Diktante, lietuvių kalbos rašto darbuose nubraukiame klaidą ir viršuje užrašome taisyklingai. Jėgigu klaidingai parašytas žodis, sakinio dalis ar visas sakinytis, tai mokytojas išbraukia tai, kas nereikalinga, ir viršuje parašo kitus žodžius.

- Negalima ant neteisingai parašyto skaičiaus ar raidės užrašyti teisingą raidę ar skaičių. Klaidingą parašymą perbraukiame ir teisingai užrašome viršuje.

Tikrinant darbus III-IV klasėje pabraukiame klaidas ir paliekame galimybę mokiniui išsitaisyti jas pačiam.

Taisydamas mokytojas atkreipia dėmesį:

- Po sutartinių mato vienetų taškai nededami (cm kg ct Lt km ).
- Trumpinant žodžius – būtini taškai – (obuol. knyg. ir pan.).
- Atsakymą taisyklingai užrašome taip - Ats.: liko 36 lapai. Ats.: nukirpo 2 cm.
- I- II klasėje mokytojas privalo užrašyti teisingą užduoties sprendimą bei atsakymą.

**KASDIENIS FORMUOJAMASIS VERTINIMAS**

Didžiąją dalį (apie 90%) vertinimo informacijos mokiniams pateikiame žodžiu. Vertinimo informaciją raštu pateikiame jų darbuose, vertinimo lapuose, el. dienyne, vertinimo aplankuose, vertinimo aprašuose, ataskaitose ir asmens bylose. Specialiųjų poreikių mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami vadovaujantis PPT išvadomis ir rekomendacijomis.

**Dorinis ugdymas (Etika).**

*Vertinimo kriterijai, kuriais remiantis fiksuojama mokinio asmeninė pažanga:*

1. Gyvenimo aktualijų nagrinėjimas ir savos nuomonės formavimas.
2. Gebėjimas problemas spręsti laiku ir nuosekliai.
3. Suvokimas etikos kategorijų: atsakomybė, sąžinė, meilė, teisingumas.
4. Dorovės ir religijos supratimas.
5. Vertybių prigimties aiškinimas.
6. Krikščioniškojo egzistencializmo etikos idėjos Lietuvoje nagrinėjimas.
7. Senovės baltų požiūrio į ekologinės etikos problemas supratimas.
8. Biomedicinos etika: gyvenimo ir mirties problemų nagrinėjimas.
9. Periodinis užrašų vedimas: tema, data, naujos sąvokos, kūrybinės užduotys.

*Vertinimas.* Etikos dalyko ugdymo pasiekimai mokytojo vertinami žodžiu ir raštu:

1. Žodžiu vertinamas aktyvus dalyvavimas pamokos metu; originalių idėjų, klausimų iškėlimas; kruopštus užduoties atlikimas.
2. Raštu teigiamai vertinamas dalyvavimas ilgalaikiuose ir trumpalaikiuose projektiniuose darbuose.
3. Raštu vertinama „padarė pažangą (pp) arba nepadarė pažangos (np)". „Padarė pažangą" vertinama, kai mokinys turi užrašus, yra atlikęs 2/3 atsiskaitomųjų užduočių, suvokia ir geba paaiškinti išeitą medžiagą pagal nustatytus kriterijus. Raštu vertinimas pateikiamas dienyne pagal mokymo planą.

Per pusmetį mokinys turi gauti ne mažiau kaip 3-4 tarpinius įvertinimus (pp), kurie yra

fiksuojami elektroniniame dienyne. Pusmetis vedamas įvertinus viso pusmečio mokinio darbą. 1-4 klasių mokinių dorinio ugdymo pasiekimai pusmečių, metų pabaigoje fiksuojami atitinkamose elektroninio dienyno skiltyse įrašant „pp“ arba „np“ (padaryta arba nepadaryta pažanga).

#### **Dorinis ugdymas (Katalikų tikyba).**

Per tikybos pamokas skatinamas kiekvieno mokinio aktyvumas, sąmoningumas kuriant savo gyvenimą ir Lietuvos ateitį. Ugdomas atvirumas Dievo pažinimui ir veikimui, atidumas ne vien savo poreikiams, pagarba visuomenės ir kultūros vertybėms. Siekiama sudaryti tokias sąlygas, kad vaikai galėtų augti ir laisvai, atsakingai reikštis, gerbdami kitų patirtį ir įsitikinimus.

Pamokose taikomas formuojamasis vertinimas, kuriuo remiantis mokinys įsivertina save ir toliau analizuoja pasiekimus, įsivardina mokymosi sunkumus ir stengiasi juos taisyti.

*Vertinimo kriterijai, kuriais remiantis fiksuojama mokinio asmeninė pažanga:*

1. Gyvenimo klausimų nagrinėjimas tikėjimo požiūriu.
2. Bendravimas, sutarimas.
3. Šventojo Rašto ir tikėjimo pažinimas.
4. Atsiliepimas į Dievo ir Bažnyčios kvietimą.
5. Dvasinis augimas.
6. Savarankiškas užduočių atlikimas.
7. Pranešimo, projekto, kūrybinio darbo paruošimas, pristatymas.
8. Aktyvus darbas grupėse, porose (paruošiant ir pristatant grupės darbą).
9. Elgesio taisyklių paaiskinimas pamokoje.
10. Namų darbų atlikimas (3-4 kl.)

*Vertinimas.* Reguliariai tikrinami mokinių darbo sąsiuviniai. Per pusmetį mokinys turi gauti ne mažiau kaip 3-4 tarpinius įvertinimus (pp), kurie yra fiksuojami elektroniniame dienyne. Etapo pabaigoje testais ar kitomis užduotimis įvertinami mokinių gebėjimai bei žinios. Pusmetis vedamas įvertinus viso pusmečio mokinio darbą. 1-4 klasių mokinių dorinio ugdymo pasiekimai pusmečių, metų pabaigoje fiksuojami atitinkamose elektroninio dienyno skiltyse įrašant „pp“ arba „np“ (padaryta arba nepadaryta pažanga).

#### **Lietuvių kalba, matematika, pasaulio pažinimas.**

*Vertinimo principai:*

- Tikslingumas (vertinimo metodai atitinka mokymosi turinį).
- Atvirumas ir skaidrumas (su mokiniais tariamasi dėl vertinimo formų, laiko, aiškūs vertinimo kriterijai).

- Objektivumas (siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi standartais).

*Vertinimo planavimas:*

- Vertinimas planuojamas kartu su ugdymo procesu.
- Nedideliems kūrybiniais darbams, vaizdeliams, teksto skaitymo ir suvokimo užduotims ir kitiems kalbos ugdymo darbams įvertinti taikomas kaupiamasis vertinimas.

- Už atmintinai išmoktas kūrybinių ištraukas ar eilėraščius taikomas formalusis vertinimas.
- Kontroliniai darbai skiriami išėjus skyrių arba temą (ne mažiau kaip 40-90 min. trukmės).
- Kūrybiniai darbai taip pat vertinami žodžiu, įrašant įrašą el. dienyne.

*Vertinimo fiksavimas rašto darbuose:*

- Nebūtina kiekvieną dieną vaikui už kasdienį darbą rašyti komentarą, vertinimą.
- Po ištaisyto rašto darbu parašomas komentaras sąsiuvinyje. Šio komentaro nebūtina perrašyti į pasiekimų knygelę ir (arba) e-dienyną.

- Vertinant – rašant komentarą nepakanka parašyti tik vieną žodį (puiku, gerai, ar „nepadarei nė vienos klaidos“ – šie žodžiai nevertotini kaip komentarai). Reikia nurodyti konkrečius vaiko pasiekimus ir kokią jis padarė pažangą. Jeigu mokinys nepadarė nė vienos klaidos komentare parašyti tai, ką jis išmoko (pvz.: „skiri tikrinius daiktavardžius nuo bendrinių“, arba „moki parašyti vardus“). Jei mokinio rašto darbe yra klaidų, mokytoja komentare iš pradžių parašo ką jis išmoko, kas yra gerai, o tada aptariamos klaidos. Komentaras turėtų būti pozityvus.

pripažįstantis atlikto darbo vertę, palaikantis vaiko pastangas gerai padaryti užduotį, jame turi atsispindėti visi nurodytieji vertinimo kriterijai; nurodytos taisytinės vietos, pasiūlyta, kaip galima būtų pagerinti darbą. Komentare vartojame sąvokas suprantamas vaikui.

Komentarų pavyzdžiai.

Lietuvių kalba	Matematika
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Moki žodžius skirstyti reikšminėmis dalimis. Dar nemoki išskirti priesagų. Gali paprašyti mano arba Jonuko pagalbos.</li> <li>- Gebi nustatyti kalbos dalis. Pasikartok dialogo skyrybą. Pavyzdžiai yra pratybose. psl.....</li> <li>- Žmonių vardus parašei teisingai. Žinok, kad miestų, upių pavadinimai rašomi didžiąja raide.</li> <li>- Diktante klaidų mažiau. Primenu, kad parašęs atidžiau pasitikrintum.</li> <li>- Kūrybiškumo tau nestinga. Tik patariu rašyti trumpesniais sakiniais.</li> <li>- Atkreipk dėmesį į ilgųjų balsių rašybą. Tau tikrai pavyks.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Gebi smulkinti ir stambinti matinius vienetus. Prisimink, kad 1h = 60min.</li> <li>- Apskaičiavai teisingai 4 reiškinius. Nepamiršk žymėti veiksmų eiliškumo.</li> <li>- Suskaičiavai teisingai, tik atkreipk dėmesį kokį veiksmą (+ ar -) reikia atlikti.</li> <li>- Uždavinius išsprendei teisingai. Pasistenk teisingai formuluoti klausimus.</li> <li>- Gebi teisingai apskaičiuoti stačiakampio plotą, tik įvardinai neteisingai. Prisimik, kad plotas žymimas m<sup>2</sup>.</li> <li>- Kantriai mokaisi daugybos lentelę. Vis daugiau teisingų atsakymų.</li> </ul>

Vertindamas raštu, mokytojas pažymi, ką mokinyš *jau geba* ir ko *negeba*.

*Įrašai el. dienyne ar pasiekimų knygelėje.*

- Jei 1 savaitinė pamoka - ne mažiau kaip 1 vertinimo fiksavimas per mėnesį mokiniui;
- Jei 2 savaitinės pamokos - ne mažiau kaip 2 įvertinimo fiksavimai per mėnesį mokiniui;
- Jei 4-5 savaitinės pamokos - ne mažiau kaip 5 įvertinimo fiksavimai per mėnesį mokiniui;
- Jei 7-8 savaitinės pamokos - ne mažiau kaip 6 įvertinimo fiksavimai per mėnesį mokiniui;

Įrašų pavyzdžiai:

Lietuvių kalba	Matematika	Pasaulio pažinimas
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vadovėlio tekstus skaito lėtai skienuodamas.</li> <li>• Sudarė sakinius pagal klausimus. Klydo juos užrašydamas.</li> <li>• Raiškiai skaitė tekstą....., atsakė į pateiktus klausimus.</li> <li>• Sukūrė pasakojimą pagal paveikslėlių seriją, vartojo vaizdingus žodžius ir posakius.</li> <li>• Diktantą parašė be klaidų, rašydamas taikė rašybos bei skyrybos taisykles.</li> <li>• Išmoko atmintinai ir raiškiai padeklamavo eilėraštį....</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Išmoko skaičiaus 2, 3, 4 ir 5 daugybos lentelę.</li> <li>• Sėkmingai taikė sudėtinio reiškinio veiksmų tvarkos taisyklę.</li> <li>• Teisingai išsprendė tekstinius uždavinius.</li> <li>• Teisingai atliko sudėties ir atimties veiksmus.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Mokėjo nusakyti aplinkoje vykstančius pasikeitimus, juos apibūdinti.</li> <li>• Teisingai sudėliojo žemynų ir vandenynų pavadinimus.</li> <li>• Domisi savo šeimos ir giminės praeitimi, tradicijomis.</li> <li>• Žino Lietuvos valstybės simbolius.</li> <li>• Moka naudotis žemėlapiu ir gaubliu.</li> <li>• Lietuvos žemėlapyje parodė ... miestus.</li> <li>• Atliko praktinį darbą: padarė Lietuvos vėliavėlę ir Žemės rutulį.</li> </ul>

Mokytojai vaikų pasiekimus, veiklą pamokoje fiksuoja savo užrašuose. Informaciją perteikia tėvams pokalbio metu ar individualių konsultacijų metu.

*Skaitymo gebėjimų vertinimas.* Skaitymo gebėjimai yra visada vertinami žodžiu vaikui, o tėvams pagal poreikius, nurodant konkrečius vaiko pasiekimus (pavyzdžiui, skaitymo sklandumą, atsakymų į teksto klausimus teisingumą, įdomią nuomonę apie skaitytą kūrinį ir pan.) ir spragas

(pavyzdžiui, intonavimo trūkumai, neatidus skaitymas, nes negebėjo rasti tekste aprašymo elementų ir pan.).

### **Muzika.**

*Vertinimo metodai:* stebėjimas, kūrybiniai darbai (individualus, grupėje).

*Vertinimo tipai:*

- neformalusis (mokinio reakcija į grįžtamąjį ryšį),
- formalusis (mokinio žinios, įgūdžiai, gebėjimai, bei pažanga),
- derinimas ideografinio vertinimo su kriteriniu t.y. (pagal išsilavinimo standartų reikalavimus).

*Vertinimo sritys:*

Muzikinė raiška Dainavimas Grojimas Kūryba Ritmavimas	Muzikos klausymas, apibūdinimas ir vertinimas	Muzika socialinėje kultūrinėje aplinkoje
---	--	---

Mokinių pasiekimai vertinami lygiais: „Aukštesnysis“, „Pagrindinis“, „Patenkinamas“, „Nepatenkinamas“.

Mokiniai dalyvavę dainų šventėse, festivaliuose, „Dainų dainelės“ konkursuose ir kt. įvertinami pagal to dalyko mokytojo ir mokinio tarpusavio susitarimą.

Baigus dalyko temą ar muzikos kūrinį ar kitą užbaigtą programos dalį atsiskaitoma žodžiu, muzikavimu, dainavimu, muzikos klausymu ir pan.

Pusmečio rezultatas išvedamas iš visų mokinio dalyko dalių, pažangos įvertinimų įrašant lygius: „Aukštesnysis“, „Pagrindinis“, „Patenkinamas“, „Nepatenkinamas“.

### **Dailė ir technologijos.**

*Vertinimo nuostatos*

Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas grindžiamas humaniškumo nuostata, teigiančia asmens vertingumą, pagarbą jo individualybei. Vertinimas – padedantis mokiniui mokytis, skatinantis jį tobulėti. Vertinimas remiasi idiografiniu principu, reiškiančiu, kad stebima ir vertinama mokinio daroma pažanga. Vertinimas remiasi partnerystės ir bendradarbiavimo nuostatomis – mokiniai kartu su mokytoju aptaria vertinimo kriterijus, procedūras, rezultatus.

Vertinimas konstruktyvus - išryškinantis tai, ką mokinys išmoko ir ką dar turėtų išmolti. Vertinimas individualizuotas - vertinimo metodikos parenkamos, atsižvelgiant į mokinio galimybes, mokymosi tempą ir būdą, jo poreikius.

*Bendri vertinimo kriterijai.*

- Praktinių darbų vertinimo kriterijai.
- Ar mokiniai geba savarankiškai išsirinkti praktinei užduočiai reikalingus darbo įrankius, medžiagas.
- Ar mokiniai turi pakankamai teorinių žinių ir praktinių gebėjimų, kad galėtų savarankiškai, teisingai ir racionaliai atlikti užduotą praktinį darbą.
- Kaip mokiniai suplanavo savo praktinį darbą, sudarė projektą, eskizą.
- Kaip mokiniai pasiruošia savo darbo vietą.
- Kaip mokiniai atlieka praktinį darbą.
- Kaip mokiniai dirbdami laikosi saugumo technikos taisyklių, sanitarijos bei higienos reikalavimų.
- Kokia atlikto darbo kokybė.
- Kaip mokiniai laikosi darbo drausmės, kaip baigia darbą ir sutvarko savo darbo vietą.

- Kontroliniai darbai, testai, žodžių patikrinimas žodžiu ir raštu, diktantas (išeitęs temoskyriaus medžiaga).
- Kūrybiniai darbai (trumpi rašiniai, laišakai ir kt. pagal pateiktą pavyzdį).
- Trumpalaikiai projektiniai darbai (darbo kokybė, pristatymas, individualaus darbo įsivertinimas bendru grupės susitarimu).
- Darbas grupėse, porose (darbo kokybė, pristatymas, individualaus darbo įsivertinimas bendru grupės susitarimu).

### Žinių, mokėjimų ir įgūdžių vertinimo normos

Lygis	Mokinio gebėjimai ir žinios pagal pradinio ugdymo bendrąsias programas	Rodikliai (kaip mokiniai parodo savo gebėjimus ir žinias)
<p>AUKŠTESNYSIS (atitinka Eduka dienyno spalvas – MĒLYNA)</p>	<p>Pagal amžių ir mokymosi pakopą susiformavusi anglų kalbos komunikacinė kompetencija</p>	<p><b><u>Sakytinio teksto supratimas (klausymas)</u></b> Supranta trumpą autentišką pokalbį ar tekstą, susidedantį iš paprastų dažniausiai vartojamų žodžių ir frazių, kurių gramatinė struktūra yra žinoma. Tekste gali būti keletas nežinomų žodžių. Supranta, kai kalbama bendrine kalba lėtai ir aiškiai. Supranta pašnekovo klausimus ir pasakymus, kai prireikus pakartojama, perfrazuojama. Supranta ilgesnių monologinių tekstų, kuriuose yra nežinomų žodžių, pagrindinę mintį ir kai kurias detales, jei tekstas iliustruotas.</p> <p><b><u>Sąveika ir raiška žodžiu (kalbėjimas)</u></b> Kalba naudodamas išmokus paprastus sakinius. Vartoja keletą paprastų gramatinių modelių ir išmoktų posakių. Kalba labai trumpais izoliuotais (atskirais) sakiniais, darydamas pauzes, kad surastų tinkamą žodį ar struktūrą, išstartų mažiau žinomus žodžius ar pasitaisytų savo klaidas. Užduoda paprastus klausimus ir atsako į paprastus klausimus. Dalyvauja elementariame pokalbyje, jei pašnekovas padeda: taria aiškiai, pakartoja, perfrazuoja. Kalbėdamas sieja žodžius elementariomis žodžių jungimo priemonėmis.</p> <p><b><u>Rašytinio teksto supratimas (skaitymas)</u></b> Supranta tekstą programos temomis, kurių gramatinės struktūros yra žinomos. Tekste gali būti keletas nežinomų žodžių. Supranta teksto temą, pagrindinę informaciją. Randa reikiamą informaciją nedidelės apimties tekstuose, kuriuose yra keletas nežinomų žodžių. Naudojasi kai kuriomis teksto supratimo strategijomis. Skaitydamas geba naudotis žodynu.</p> <p><b><u>Rašytinio teksto kūrimas (rašymas)</u></b> Rašo trumpus tekstus trumpais, elementariais sakiniais, sujungtais paprastais jungiamaisiais</p>



<p>PAGRINDINIS (atitinka Eduka dienyno spalvas – ŽALIA)</p>	<p>Gebėjimai ir žinios visiškai atitinka standartą</p>	<p>žodžiais, tokiais kaip „ir“, „tada“.</p> <p><b><u>Sakytinio teksto supratimas (klausymas)</u></b>          Detaliai supranta trumpą 3–4 frazių pokalbį ar          tekstą, susidedantį iš žinomų žodžių ir žinomų          gramatinių struktūrų. Supranta, kai kalbama          bendrine kalba lėtai ir aiškiai. Supranta klausimus          ir pašnekovo pasakymus, kai pakartojama,          perfrazuojama, daromos ilgos pauzės. Supranta          ilgesnių monologinių tekstų, kuriuose yra          nežinomų žodžių, pagrindinę mintį, jei tekstas          iliustruotas.</p> <p><b><u>Sąveika ir raiška žodžiu (kalbėjimas)</u></b>          Kalba vartodamas ribotą skaičių elementarių          žodžių ir sakinių. Dalyvauja elementariame          pokalbyje mokytojui padedant. Kalbėdamas sieja          žodžius elementariomis žodžių jungimo          priemonėmis (pavyzdžiui, „ir“, „bet“, „tada“).          Daro pauzes ieškodamas tinkamo žodžio. Retai          pasitaiso daromas klaidas.</p> <p><b><u>Rašytinio teksto supratimas (skaitymas)</u></b>          Supranta tekstą programos temomis ir          situacijomis, susidedantį iš žinomų žodžių ir          frazių, kurio gramatinės struktūros yra žinomos.          Skaitydamas geba naudotis žodynėliu.</p> <p><b><u>Rašytinio teksto kūrimas (rašymas)</u></b>          Rašo pavienius žodžius ir sakinius. Gali parašyti          labai trumpą tekstą, susidedantį iš žinomų žodžių          ir frazių.</p>
<p>PAGRINDINIS (atitinka Eduka dienyno spalvas – ŽALIA)</p>	<p>Gebėjimai ir žinios visiškai atitinka standartą</p>	<p><b><u>Sakytinio teksto supratimas (klausymas)</u></b>          Detaliai supranta trumpą 3–4 frazių pokalbį ar          tekstą, susidedantį iš žinomų žodžių ir žinomų          gramatinių struktūrų. Supranta, kai kalbama          bendrine kalba lėtai ir aiškiai. Supranta          klausimus ir pašnekovo pasakymus, kai          pakartojama, perfrazuojama, daromos ilgos          pauzės. Supranta ilgesnių monologinių tekstų,          kuriuose yra nežinomų žodžių, pagrindinę mintį,          jei tekstas iliustruotas.</p> <p><b><u>Sąveika ir raiška žodžiu (kalbėjimas)</u></b>          Kalba vartodamas ribotą skaičių elementarių          žodžių ir sakinių. Dalyvauja elementariame          pokalbyje mokytojui padedant. Kalbėdamas sieja          žodžius elementariomis žodžių jungimo          priemonėmis (pavyzdžiui, „ir“, „bet“, „tada“).          Daro pauzes ieškodamas tinkamo žodžio. Retai          pasitaiso daromas klaidas.</p> <p><b><u>Rašytinio teksto supratimas (skaitymas)</u></b>          Supranta tekstą programos temomis ir          situacijomis, susidedantį iš žinomų žodžių ir          frazių, kurio gramatinės struktūros yra žinomos.          Skaitydamas geba naudotis žodynėliu.</p> <p><b><u>Rašytinio teksto kūrimas (rašymas)</u></b></p>

		Rašo pavienius žodžius ir sakinius. Gali parašyti labai trumpą tekstą, susidedantį iš žinomų žodžių ir frazių.
PATENKINAMAS (atitinka Eduka dienyno spalvas – GELTONA)	Gebėjimai ir žinios minimaliai atitinka standarto reikalavimus	<p><b><u>Sakytinio teksto supratimas (klausymas)</u></b> Supranta keletą kartų išklaudytus pavienius sakinius, susidedančius iš žinomų žodžių, kai kalbama bendrine kalba lėtai ir aiškiai. Supranta 2–3 frazių pokalbį ar labai trumpą monologinį tekstą, susidedantį iš žinomų žodžių ir frazių.</p> <p><b><u>Saveika ir raiška žodžiu (kalbėjimas)</u></b> Kalba vartodamas keletą elementarių žodžių ir taip arba ne tipo sakinių. Gali vartoti tik išmoktas frazes ir sakinius. Paklausia ir atsako į klausimus mokytojui padedant. Vartoja keletą elementarių žodžių jungimo priemonių, (pavyzdžiui, „ir“, „arba“). Daro ilgas pauzes ieškodamas tinkamo žodžio.</p> <p><b><u>Rašytinio teksto supratimas (skaitymas)</u></b> Supranta vaizdine informacija paremtą tekstą, kurio žodžiai ir gramatinės struktūros yra žinomi. Tekstą skaito po vieną frazę, po keletą kartų perskaito atskiras frazes ar teksto dalis</p> <p><b><u>Rašytinio teksto kūrimas (rašymas)</u></b> Rašo pavienius išmoktus žodžius ir sakinius.</p>
NEPATENKINAMAS (atitinka Eduka dienyno spalvas – RAUDONA)	Gebėjimai ir žinios neatitinka minimalių standarto reikalavimų	Neatitinka pradinio ugdymo bendrosiose programose nurodytų mokinių pasiekimų lygių požymių.

### DIAGNOSTINIS VERTINIMAS

Kontroliniai darbai, testai, savarankiški darbai nevertinami lygiu.

Pusmečio ar mokslo metų baigiamieji darbai nevertinami lygiu. Ir iš šio galutinio darbo negalima nustatyti mokinio pusmečio dalyko įvertinimo – lygio.

Mokinio pusmečio dalykų vertinimai nustatomi apibendrinant mokinio padarytą pažangą per mokykloje nustatytą ugdymo laikotarpį (trimestrą, pusmetį). Mokytojas visą pusmetį stebi, fiksuoja mokinio pažangą, pasiekimus ir pusmečio gale apibendrina pusmečio rezultatus ir įvertina-nurodo mokinio pasiekimų lygį (aukštesnysis, pagrindinis, patenkinamas, nepatenkinamas).

Darbams, kurie vertinami taškais, balais nepakanka nurodyti surinktų taškų skaičių – būtinas trumpas mokytojo komentaras, kuriame įvardina mokinio pasiekimus bei padarytas klaidas.

Mokinių parašytus diagnostinius darbus aptariame klasėje, tačiau nekomentuojame kiekvieno darbo, o nurodome esmines klaidas. Aptariant darbus mokytoja turi elgtis etiškai – neįvardinti mokinio, kuris blogiausiai parašė darbą. Aptariamoms būdingiausias klaidos ir kaip jos turi būti taisomos. Mokiniais, kurie parašė darbą be klaidų, mokytojai gali siūlyti atlikti kitas užduotis. Mokiniai nelyginami tarpusavyje.

Vaikai apie patikrinamųjų darbų rašymą turi sužinoti prieš kelias dienas.

Rekomenduojame lietuvių kalbos patikrinamuosius ir matematikos kontrolinius darbus rašyti į atskirus sąsiuvinius. (lietuvių kalbos patikrinamieji darbai bei matematikos kontroliniai darbai)

## MOKINIŲ ĮSIVERTINIMAS

Į vertinimą mokinius įtraukti reguliariai. Įsivertinant mokiniui svarbu refleksija (savianalizė) arba savo minčių, veiksmų, vertybių kritiškas pergalvojimas ir analizavimas, todėl mokytojas skatina mokinius:

- išreikšti pasvarstymus, ką (kiek ir ko) išmoko;
  - analizuoti savo klaidas;
  - užrašuose trumpai nurodyti pažangą;
  - numatyti, ką dar reikia atlikti (planuoti tolesnius mokymosi žingsnius);
  - parašyti savo įsivertinimą (mokytojas gali pridėti savo komentarą);
  - rinkti savo darbus (kurie bus vertinami, yra įvertinti) aplankuose, kuriuose taip pat turėtų būti mokinio nuomonė apie kai kuriuos arba visus aplanke esamus darbus.
- Nė vienas mokinytis neturi būti verčiamas kalbėti apie savo įsivertinimą.

### VERTINIMO DALYVIAI IR JŲ VAIDMUO

*Mokiniai* padedami mokytojo mokosi vertinti ir įsivertinti savo pasiekimus bei pažangą. Atsivėlgdami į savo mokymosi sėkmę, planuoja tolesnį mokymąsi, kelia sau tikslus. Mokinys atsako už informacijos apie ugdymosi pažangą kaupimą, laiku pateikia pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentą mokytojui, klasės vadovui, tėvams (globėjams).

*Mokinių tėvai (globėjai)* įtraukiami į mokyklos bendruomenės veiklą. Nustatyta tvarka jie gauna aiškią informaciją apie vaiko mokymąsi, pažangą bei pasiekimus, mokymosi spragas ir reikiamą pagalbą.

*Mokytojai:*

- Pagal pasirinktą būdą atlieka mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimą ugdymo procese.
- Apibendrina ir įvertina mokinio pasiekimus.
- Vadovaudamiesi šia tvarka, fiksuoja vertinimo informaciją.
- Informuoja mokinius, jų tėvus, mokytojus, mokyklos vadovus apie mokinių mokymosi pasiekimus ir spragas.
- Remdamiesi vertinimo informacija analizuoja mokinių mokymą ir mokymąsi.
- Rūpinasi, kad mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, būtų laiku suteikiama reikiama pagalba.

*Mokykla:*

- Nustato bendrą mokinių pažangos pasiekimų vertinimo informacijos rinkimo, fiksavimo bei panaudojimo tvarką.
- Užtikrina vertinimo metodikų dermę pereinant iš klasės į klasę, iš vienos ugdymo pakopos į kitą, tarp paralelių klasių, atskirų dalykų.

### INFORMAVIMAS

Mokslo metų pradžioje mokytojai su mokiniais aptaria mokinių pažangos ir pasiekimų tvarką, dalyko vertinimo metodiką.

Apie mokymosi pasiekimus tėvai informuojami:

Atsiradus problemų, tėvai informuojami įvairiais būdais: klasės vadovas lankosi namuose, skambina, rašo laiškus, kviečia tėvus į mokyklą.

Klasių vadovai vieną kartą per pusmetį organizuoja tėvų susirinkimus, į kuriuos kviečia ir dalykų mokytojus (esant reikalui).

Bent du kartus per metus klasių vadovai organizuoja individualų pokalbį su mokiniu, jo tėvais ir/ar mokyklos administracijos atstovu arba dalyko mokytoju(-ais).

Vertinimo tvarkos aprašą parengė Gargždų „Kranto“ pagrindinės mokyklos pradinių klasių ir užsienio kalbų mokytojų metodinių grupių atstovai.